

Оттоохун 2000

СЫЛЛААБЫ БЫЛААН 50 БЫРЫҢЫАНЫН-- ОТ ЫЙЫГАР

От ыйа. Сайын оройо. Ыһыахтар быыс кэмнэро аһан тыа дьоно оттоохунга киирэр, күнү-чаһы былдаһар күүрөөннээх күннэро субу тирээн кэллэ. Ыһыгы улуустаагы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай агрономун Е.И. КОЯКИНАНЫ көрсөн быһылгы оттоохун туһунан кэпсэтиһибит.

—Евдокия Ивановна, соторутаарыта СР Правительствотын Председателин бастакы солбуйааччы И.Н. Долиннига буолбут селекторнай мунньахха республика үрдүнэн сыллаабы оттоохун былаанын 50 бырыһыанын бу от ыйыгар ыларга сорок турда. Ити быһыгы улууска кыалдыа дуо?

—Оссө мам ыйыгар улуус дьаһалтатын Сөбиэтигэр оттоохун туһунан анал боппуруос көрүлүбүтэ. Кэпсэтинибитин онтон сагалыахха. Онно быһыл сыллаабы оттоохун былаана 30000 тоннаан биһэргэммитэ. Эмиэ манна тиздидиһибит былаан-графиктынан от ыйыгар сыллаабы сородах 40%-нын бөлөмнүгү дин буолта. Ыһыгы итинн Правительство дьаһалыгар сөп түбөһүннүрэн 50 бырыһыан онордубут, ол эбэтэр эрдэтээҥи уларытыны (корректировканы)

киллэрдибит.

Кырдык, ардахтаах усулуобуйага оттуур буоллубут. Туохханык иннинэ, ону учуоттаан ардахтаах кэмнэ оттуур технологияны күүскэ туһаныахха наада. Дьыллы, кураан күннэри нэгэстэххэ,олорон биһирэххэ сөп.

Сорок улахан. Былаан улуус үрдүнэн 30000 тонна диэтибит, итиннэ өссө 3500 тонна саппаас от оттонохтоаһын этэххэ, 33500 тоннага тахсар. Ыһыгыны сайын табыгастаах күннэригэр улууска 32351 тонна от соторуопкалааммыта. Итинтэн хаалбыт 6100 тонна кур оттоохпунт дин сүөттанабыт.

—Саппаас от кайдах да соторуопкалааннаххаах дуо уонна ол туохха туттуллаллар?

—Саппаас от фондага хайаан да наада. Бастатан, эһиллүгэ хаһаанардаах буолуохтаахпыт. Ханнык кун-дьыл эргиллэрэ биллибэт буолаа дин. Ону таһынан уу ылбыт улуустарыгар атыгыга биһирэххэ сөп. Ыһыгыны, кыра да буоллар, атыллыттар. Саппаас от биһир онук арыһах бөлөмнөммитэ.

—Улуус оттоохунга хаһаангыттан туруулар дин олохтубут?

—От ыйын бастакы күнүттэн.

Виллэлэр. Күн бүгүн чаһынай хаһаайыстыбалар, биһирдизлээн отчуттар сагалыахтар. Холобур, Волугурга, Соловьевка, Хоптово уонна Чурапчы селиэннэтигэр. От ыйын бастакы декадатыгар ардах кыра дин бу кунни-ки сводканы ыһыбыт. Нэһилиэннэ, хаһаайыстыбалар күргүөмнээхтик киирэллэрэ сөп этэ. Рабочай былаанынан быһыл оттоохунга 400-чөкө эвөнө үлэти, ол иһиттэн толору механизациялаа 13, механизированнай аңардаа 331 уонна 56 колони эвөнөлэрэ. Илиннэн оттоохуну учуоттаабатыбыт. Хо-дуһага 650-680 трактор үлэтигэр, итинтэн 368 МТЗ уонна 260 "Т" мааркалаах араас трактордар. 14 пресс-подборщик, 300-340 ат көлө туттулууда. Манна дартан кэпсэтэххэ, улууска кэллэхтэх 50 мини-трактортан 30-та кэллэ. Биһир мини-трактор сыһыата 92 тыһ. солк. тэҥистэ. Маны нэһиликтэр дьаһалтатара гарант буолан дуогабарынан чаһынайдар атыллыахтар, биһирдизлээн дьогус бааһынай хаһаайыстыбалар да ыһахтары сөп.

—Оттоохуну хааччымыга уонна тэрээһини тугу этиэн этэй?

—Уматтык баар, төлөөтүн да ыһыгы. "Туймаада-лизинг" нөҥүө трактор охсордорун, мунньардарын (кыраабылларын) ыһахха сөп. Сайаалканан, төлөө. Ыһаххай саппаас чаастары "Агроснаб" АО хааччылар. Маныаха "Чурапчы" кооперативка үүтү-эти туттарбыттар бөрсө-

туой нөксөдүннэн (кооператив нөксөтэ) саппаас чаастары, уматтыгы ылар усулуобуйалара эмиэ баар. "Агроснабка" 20 тонна от прессири шпигат (рулона 210 солк.) уонна оту нэһилигэ туттулар 19 тонна туус (1 тонна 425 солк.) хайым-үйө кэли сыталлар. Пресс-подборщиктынан ордух Волугур, Ойулуун, Хатылы, Болтоно, Хайахсыт, Сылаа нэһиликтэргэ тутталлар.

—Куоталаһым дьону көрүлүүр. Быһыл ол баар буолуо дуо?

—Усулуобуйата өтөһүллэн сытар, илин баттана илик. Куоталаһым сылаа-соруга биллэр: оту кэмнэргэ, үчүгэй хаачыстыба-лаахтык соторуопкалаабыттар кыһымылааһынан тахсыахтара. Усулуобуйа улуус хаһыатыгар бачээтэтиһэ. Быһыл хоһуһага 7000 киһи үлэти, ол иһитер коллективнай предриятиелартан 112, бааһынай хаһаайыстыбаларытан 1037, нэһилиэннэтиһэн 5850-ча киһи тахсыа.

Быһылгы сыл оттоохунун уратыта учуоттаныахтаах. Ардахтаах сыл буоларынан, көрө сылдаһ, маршруту, хоһуһаны табатык туһунан оттонохтоах, туус туттулуохтаах. Бу туһунан субэлэр баар буолуохтара, улуус дьогос-сэргэтэ ардахтаах кэмнэ оттуур ньыманан урут да үлэти үөрүйэх. Түмүктээн эттэххэ, оттоохуну кылгас кэмнэ бүтэһэр сорок турар. Ол да иһин сыллаабы былаан анара от ыйыгар отгоноругар хайысха бэрилиннэ.

С. СМЕРНИКОВА кэпсэттэ.

САХА СИРИГЭР ҮЧҮГЭЙ СИВЭЭС НААДА

Бэс ыйын 29 күнүгэр СР Правительствотын Председателин солбуйааччы Руслан Шинков сибээс сродстволарын туругун уонна сайдар кэскиллэрин туһунан улуустар дьаһалталарын баһылыктарын итиннэ сибээс предриятиеларын салайааччыларын кытта селекторнай сүбэ мунньаһын ыһта. Проблеманы дүүллэһини Р.Ф. Сибээскэ уонна информацияда министертвотын рабочай бөлөһүн салайааччы Валерий Рудаков кытта ыһта. Федеральнай министрество уонна СР Правительствотын быһыл олунууга Москвага буолбут холбоһуктаах коллегиялар уурааһын олоххо киллэриниһэн сибээстээн бу рабочай бөлөх бэс ыйын 26 күнүгэр Саха сиригэр кэлбитэ. Бу күннэргэ киһи Мирнэй, Кэбээйи уонна Хаҥалас улуустарыгар сылдыһаахта. Улуустарга боппуруоһу дүүллэһини тыл эппитер обородованне олуэ эргэриһитин итиннэ цифровой каналларга көһөр наадата тирээбитин тоһоролосон билиэтээтиһэр. Сорох нэһилиэннэһэлэх пууһунар сибээһиниһэн баара эрэ арыһах чаас туһаналлар. Холобур, Уус-Майа улууһугар 13 бөһүөлөктөн алтата итинник сибээстэх олохтор.

"Сахателеком" ГУП ааспыт сыллаахха сибээс оборудованиетын сагалдыһа 103 мөл. солкуобайы ороскуоттаабыта. Правительство Председателин солбуйааччы Руслан Шинков республика инвестиционнай бюджетыгар сибээс сайдымытар быһыл 86 мөл. солк. көрүдүннэ дин эттэ. Ити үбүлээһини САПИ 30 мөл. солкуобайдаах кылаатын эһи киллэриһэн эрэнэбит. Республика сүүс нэһилиэннэһэлэх пууһа республикатаагы телевидение программаларын көрөр кыахтара суох, үтүс бөһүөлөктэргэ радионал биһирин умуллубута, Р.Ф. Радиога, телевидениэ уонна спут-

СОНУННАР

никовай сибээскэ департаментын директорун солбуйааччы Станислав Глубоков билимминтип курдук, тыа сиригэр провудуһан көлөр радио барыстаах буолар кыага суох. Республикада эфиринэн бөриллэр радиона көһүү аналлаах хос программата олоххо киллэриллэр. Оһон тыа сирин олохтоохторугар радиоприемниктары арендага биһирэхтэрэ, ону киһилэр сыһыа атыһаһан ыһахтара. Сотору кэмнэн Дьоккуускайга 150-170 солкуобайдаах приемниктары онорон таһаарыһа сагалыһа.

Р.Ф. Почтовой сибээскэ департаментын директорун солбуйааччы Владимир Козлов почтовой отделениелар аңардас суругу, бандеролу, баһымыканы таһыһан бэйэлэрин хааччынар кыахтара суох диэтэ. Салаа дохуотун структуратыгар үтэс буолбатах онголору 28 көрүгүн нэһилиэннэһэрэ онороллор. Манна дартан сорохтор пенсиялар тиздидиһэн почта отделениеларыгар биһирэргэ этиһэр. Россия үрдүнэн билигин пенсия 75 бырыһыанын почтаһыоннар таһаллар. СР Правительствота республика почтовой сулууспатын өйөөһүннэ кэккэ дьаһаллары олоххо киллэрэр, ол иһитер дотациялар биһирэр, аренда төлөбүрүттэн босхолуур, нолуокка чэпчэтиһэр биһир.

Р.Ф. Сибээскэ уонна информатизация министертвотын специалистарын Саха сиригэр дьылааһыа сырыһаларын түмүгүн СР Правительствотын Председателэ Василий Власовка буолбут сүбэ мунньахха таһаардылар.

БҮЛҮҮТЭЭБИ ГЭС-3 АНАЛЛААХ ТАҕАРАС ТИЭЛЛЭР

МИРНЭЙ. Көнникки биэс сылга аһа бастаан Ленскэйга Светлэй бөһүөлөгэр

Бүлүүтээри ГЭС-3 аналлаах 1260 тонна үлэһэ киириһтэххэ комплексы таһарга аналлаах араас тэри кэллэ. Бу комплексе 2002 сыл төрдүс кварталыгар үлэһэ киириһтэххэ. Итин таһынан Мохеорлоохтон ГЭС сүрүн тэриллэрин тутууга аһаан 3800 тыһ. тонна цемент иллыһиннэ. Республика араас улуустарытан, Красноярск кыраайытан уонна КГТ дойдуларытан 500-чө вахтовик муус устартан тутууга үлэлээн эрэр. Аһа биһир сыһыан станицыны үлэлэтээччилэр сүүмөрдэһиннэхтэрэ, Оҕоһо Мирнэй-Ньурба линияда ВЛ-220 кВ. тутууга бүтүһүнэ Бүлүү болох улуустарыгар электроэнергия туруктаахтык бөриллэр буолуога уонна бэйэһэ турар сыһыанна намыһа.

СИЭННЭРЭ ЭБЭЛЭРИН ДИПЛОМУНАН ЭБЭРДЭЛЭЭТИЛЭР

Дьоккуускайдаагы 2 №-дээх педучилищениэ "английский тыл" идэрэ диплом ылбыт 19 киһи ортотугар Дьоккуускай 64 саастаах пенсионера Юрий Максимов эмиэ баар. Киһи "Английский тылга улахан дьону биһирдизлээн үөрэтин педагогическай төрүттэрэ" дин темада дипломнай үлэтин ситиһинилээхтик көмүскэттэ.

Экономист идэлэххэ Юрий Петрович улахан дьону үөрэтиннэн пенсияда тахсан баран дьарыктаммыта. Бу иһитер тутуу тэриһтэлэригэр, бырайыактыыр тэриһтэлэргэ үлэлээбитэ. Пенсионер олоһор сага суолу тутуһа дин эттэххэ сөп. Үөрөнээччилэригэр биһирдизлээн Юлия Дьотова урут француз тылын үөрөннүтэ, 1995 сыллаахха бу педучилище оскуоһага киириһэн иһиннэһи саастаах оһолор салааларын бүтэрбитэ, билигин Волгоградскай уобаласка английскай тыл учууталынан үлэтиһэр.

Юрий Максимов ситиһиниттэн түөрт оҕото уонна үс сиһиэ эмиэ аһыһаллар. Биһир да үтэ суох диплом үтэ тухары үөрэн дин этин сөптөөһүн көрөһөһиһэр.

СИА.

Саха сиригн норуоттарын II спортивнай оонньууларыттан

Эркээни киэнг хочотугар эрийсиилээх киирсиилэр

Ийэхсит Ийэ Хотун айаһа тыһа илэ-бодо эрсэнэбит итин-сылаас эркинээх Илгэлээх Эрээни 36 хотун кииккинир киинигэр, сааллар ортотугар-Покровской куоракка Саха сиригн норуоттарын II спортивнай оонньууларын аһыллымытыгар Тойон ууһа ханаластар бэллэлэрин көрдөрөн Айыы хоторо-Хотойу онорбуттарын кыракий уолчун тыһымыччанаан дьон көрөн олодохторуна стадион үрдүнэн көнүлүк, холкутук элэрде көтүтэ сымдыара көрүүххэ олус үчүгэй. Ити курдук саалаанна дьон-сэргэ өрө көтөүллүүтэ, үөрүүтэ-көтүүтэ.

Стадион икки өттүттэн эдэр боотурдар сүүрөн киирэн күпсүүрдөрү, табыктары охсон дьарбыйдылар. Ону кытта тэҥнэ стадион үрдүнэн сахалыы, нууччалыы, английскайдыы эбэрде тыллара дуорайаллар. Оонньуур хонуу хабыллар хаба ортотугар турар, Саха Республикатын Гербэте ойууламмыт сабыы таныһы арыһа тардалларын кытта Ойор күннээх орто дойдута көмүскэс санаалаах күн дьоннорун араҥаччылыыр, арчылыыр тобус халлаанга олохтоох тобус айыылар-быт илэ бэйэхэринэн көстөн кэлэллэр.

Бу ыһымаллар оонньуулар символлара буолбут сымдыра-сыыдам тиингэр буолан отуучча өрө аймакха арыаллатан Улуу Кытай сиригэр баран үөһэ сымдыар оҕолорбут үөһэ-аллараа көтүүккэлээн, мээчик курдук тайнаккэлээн киирбиттэрин стадионга олоор дьон дохсун ытыс тыаһынан көрүстүлэр.

Стадион үрдүнэн спортивнай марш музыка өрө ыһыргыйар, ону кытта тэҥнэ доҕуһоллатан күрэхтэһии былаарык тиирэ тардан республикабыт чулуу спортсменнара Николай Колодко (Нерюягри), Татьяна Жиркова (Мэҥэ-Хаҥалас), Андрей Яковлев (СГУ), Александр Мельник (Дьокуускай) чинчийк үктээн стадионга киирэллэр. Киинлэр кэнилэриттэн хоторостуу субуһан, биһр эрчим хаамыһынан республика 36 улуһунтан уонна куораттарыттан кэлбит бастыҥ спортсменнарбыт, күрэхтэһиини салайан ытыахтаах 150 судья, 39 хамаандаттан 1825 кыттааччы спортсменнар хас биһрдии улуустарынан тус-туһунан олус чаҕылхай спортивнай формалаах кэлэн ааһаллар. Маны көрө олорон киһи көрөхсүгэ олус элбэх. Ол курдук, ордук Ньурба улуһун хамаандата ыһаан үчүгэй сиздэрэй сахалыы таныһы спортивнай көстүүм оҕостон киирбиттэр. Киинлэр киинлэриттэр бэрэ билэр спортсменныт, бөрөс Максим Васильев былаары куураччи көтөрөн иһэрин астына көрөбүн.

Оонньууларын аһы үрдүк үөрүүлээх

түгэниһин Саха норуоттарын II-с спортивнай оонньууларын уотун аһалыы буолла. Хаҥалас улуһун бастыҥ спортсменнара Уус-Алдан киинигэр - Воровскайга 1996 сыллаахха уматыллыбыт факелы күөрэччи көтөрөн киирэннэр республика үтүөлээх тренеригэр, педагогическай наука докторугар В. Кочневка туттараллар. Онтон оонньуулар уоттарын аар-саарга аатырбыт биллиилээх спортсменнарбыт Н. Санников, В. Карпов, А. Иванов, Н. Саввинов, А. Михайлов, В. Гоголев, П. Юмшанов, Г. Валакшин илииттэн илингэ биэрэннэр Саха сиригн норуоттарын II-с спортивнай оонньууларын уматар чинээкэ ханаластар киэн туттар спортсменкалара, республика чэпчэки атлетикага чемпионката уонна рекордсменката, 100 км дистанцияга Европа чемпионатын призера Татьяна Ариосовада тиксэр. Кыыс барахсан кытааччы туттан, кылыбыраччы сүүрэн кылбаһтанан стадиону эргийэ бочуот эргинирин онорор. Салгыы үрдүк кирилизиниэн чэпчэки-чэпчэкитик дугуһан сүүрэн тахсан күрэхтэһии уотун уматан күлүбүртэр.

Спорт өрөгөйүгэр тоҕуоруһа мустубут спортсменнара, Хаҥалас дьонун-сэргэтин, күрэхтэһии түһүлгэтигэр кэлбит ыадыгыттары Саха Республикатын Правительствотын Председателя В.М.Власов эбэрдэллэр. Киин СР Президеһе М.Е. Николаев бар дьону уйгулаах, сайдыылаах, чөл олоххо көтүлүүрүн ис сүрэхтэн кииккинир ойеон иһэргэ ыһырдха. Спортсменнарга күрэхтэһии кэмнигэр үрдүк ситиһинилэри, бар-дьонго дьолу-сөргүнү баһарда. Ити кэнииттэн күрэхтэһии былаада күөрэччи көтөүллэн, сиккиэр тыалга төһө биһригн мөхсөн стадион үрдүнэн туналыһа тэлээрде. Күрэхтэһии ытык түгэһэ-андаар биэрин саалаалар. Судьялар ааттарыттан андаары хайыһарга республика уон төгүллээх чемпиона Альберт Трофимов, спортсменнар ааттарыттан Амма чулуу волейболистарыттан биһрдэстэрэ Аюрана Романова эттилэр.

Содуруу трибуна үрдүнэн өрүс долгунун көрдөрөр куоһ таһас суугунун устун сөрөтөх оҕочолоох киһи устан иһэрэ көстөр. Киини кэнииттэн сэттэ кыталык кылбаһчыы көтөүлэр. "Урааҥхай ууһа сахалар иһэллэр!" - диэн хаһымылар дуорайалларын кытта тыа быһыһынан үрдүк сыһы таһнары сөрүмэр элбэх аттаах дьон таһнары сүүрдэн киирэн тус бөтөрөнүһэн стадион иһигэр туола түһэллэр. Киинлэри утары стадион аһар өттүттэн Дыгын уустарын "бастаахтара көстөөхтөрө" утары хааман долгулаһуһан киирэллэр. Ханалы Хаҥаластар үрдүк мэһэ

бэллэлэрин. Компоруун Хотойу өрө тутан иһэллэр. Утары трибунаһтан тыһымыччаттан таһса киһилээх хор уруһуйтан оҕоһуллубут Олуһа оҕуустарын күөхүгэр "Өрөгөй ырыатын" уонна "Хаҥаластар буолабыт" диэн ырыаны өрө көтөүлүүлээхтик ыһыргиччи тодороллор. Сүрэх өрө мөхсөр, санаа кынаттанар үрдүн үөрүүлээх түгэһэ! Итиннигн биһртэн-биһр дыккити-кэрэ көстүүлэр солбуһан иһтилэр. Саха государственнай театрын артистарын төлөрөн көрдөрүүлэригэр киһиэ тиир куйахтаах айыы бухатырдыра хара күөстэри кытта утарыта киирсэн тигиһэспиттэрэ айыы дьонун кыайыһыларынан түмүктэнэр. Стадион ортотугар сүүһүнэн өрө аймак кутулла түһээт үөрө-көтө үнүкүүлээн битиһэллэр, дьизэрэһийдээн тэйэллэр. Үрдүк мэһэ халлаантан парашютистар утуусуу алаһарын түһэллэр.

Республика норуоттарын II спортивнай оонньууларын үөрүүлээх аһыллымытын түмүктүүр сүһкэһинээхкэй фейерверк халлаан сулустарын, күндү таас кыһраахтарын кыһнарынан өрүтэ ыһахтанына.

Сарсынгытыгар, күрэхтэһии бастакы күнүгэр, ардах түһэн, айыһа барахсан быһылгы сайын нуол буолбутун өссө тогүл көрдөрдө, күнү быһа сэллээн ыла-ыла куураччы кутта. Ол үрдүнэн күрэхтэһээччилэр бары көрүһүргэ хатыһылаахтык киир-истилэр.

Көрөөччүлэр улахан болломтолорун эр дьон 10 километрге сүүрүүлэрэ тарта. Бу күрээс быһдыаһы быһаһы тухары иһинки күөһнэ Артур Феофанов, Василий Ильин, Роман Колесов, Николай Бускаров, Альберт Софронов, Гаврил Митрофанов хардары-таары сүүрүүнү баһылаан-көһүлээн сырыттылар. Кэниини икки эргинер хааллар дьизри ким биэтэки урут кэлэрин этэр уустук этэ. Ол эрэри опыттаах быһый Артур Феофанов эмикэ сулбу түһэн дьонуттан атан барар. Онуоха эдэр, кэскиллээх сүүрүк Василий Ильин тилэх баттаһан киини тэтимин ыһыктыбата уонна биэтэки учууталын куотан тахсар. Итини этэн эрдэхтэрэ бэрди бэрт солбуйар диэн, Виһиги, биллэн турар, аатырбыт быһыйбыт Артур Феофановынан киэн туттабыт. Киини бэйэтин үрдүк аатын өрө тутар, туйах хатарааччы үтүөкэн ыччаты иһитинэн эбэрдэлээхпити эрэ сөп. Үһүс мистэһэ, Үөһэ Бүлүүттэн сылаар Н. Бускаров тахсан, талбыт дистанцияда дьонуну кыахтааһын өссө тогүл көрдөрдө.

Эрхээни киэн хочотугар эрийсиилээх киирсиилэр

(Бүтүүтэ. Ийин 2-3 стр. көр).

Миним урдук таһымга ытыллыбыт спортнай ооньууларга бийиги улууспут спортсменнара чарылхай ситиһилээннэр. Кинилэр Дьокуускай куорат уонна СГУ хамаандаларын кэминтээн үһүс бириһэтээх миэстэри тиксэһэр Улахан спортнай кубогунан, Дипломунан уонна 40 тыһ. солк. харчынан наараадалаһымылар. Чэхчы өрөгөйдөөх ситиһим. Улууспут уруккуттан спортнай ааты сүтэрин өссө төгүд биһэргэттэ. Республика 36 улуустарыттан, Дьокуускай хамаандаларын ахпакка туран, ийинки күөһүгэ

иһэрбит үөрүүлээх. Бу улууспут дьонго түмсүүлээхтэрин, эдэр дьонноро эт-хаан өттүнэн сайдылаахтарын, эрчимнээхтэрин көрдөрөр. Бу бийиги Президент М.Е. Николаев бар дьонун уйгулаах, сайдылаах, чөл олоххо көбүлүүрүн ис сүрэхпиттэн ылынар чахчыбыт буолар.

Бу урдук үөрүүнү аҕаларга кыттыбыт бары спортсменнарбытыгар, делегацияны илдьэ сылдыбыт улуус баһылыгын солбуйааччы И.И.Яковлева, улуус дьаһалтанын спорка отделын начальнигар И.И.Окопешниковка, иччат отделын начальнигар

А.А.Захаровка, "Чурапчы" кооператив директора А.Т.Ноговицын салайааччылаах "Амтан" кафетерий үлэһиттэригэр, сөбүлэһис К.П.Кондратьевага, повардар А.О.Варламовага, Н.М.Белыевага улахан махтал тыллартан этэбит.

Саха Республикатын норуоттарын II спортнай ооньууларын бары кыттымылаахтарыгар уруй-айхал буолуохтун!

Павел Федоров—Сомоҕо, журналист.

Күүс-уох, сылбырда туттуу, күлүмэх сүүрүү көрө бырааһынньыгар—Саха сиригэр норуоттарын II ооньууларын бийиги улууспут хамаандата үһүс миэстэлэнэн үөрүүбүт үрдэстэ. Чурапчылар бу улахан түһүлгө биһирдир көрүнүгүнэн хайдах кыттыбыттарыгэр туһунан улуус дьаһалтанын спорка отделын начальнигыттан И.И.Окопешниковтан киһиһиргэр көрдөстүбүт.

—Барыта 39 хамаанда кытынна. Мэҥэ-Хаҥаластар бийигиттэн биһир очкоһон хаалан IV, Дьокуускайдаагы тыа хаһаайыстыбатын академията V, хаҥаластар VI миэстэлэннэр. Ыйааһы Амма IX, Таатта XII миэстэлэргэ табыллылар.

Дьинэ көргөһүнэн күрэхтэһингэ аатырбыт марафонскай Гаврил Нохтунскай дьинэ көргөһү 9 көрүҥнэ күрэхтэһэн кыайымын си-

тиһтэ. Хары баттаһымытыгар улууспут чиниин көбүөргэ элбэхтик чыстээхтик көмүскээбит бөрөс Федор Эверстов оҕото Оксана Эверстова уонна Андрей Окопешников кимин да тутуһунарбаакка, улахан кыахтаахтарыгэр көрдөрдүлэр. Никита Коржикимыт бэйэс миэстэлэнэн эмиз үөртэ. Хамаанда уопсай түмүккэ ахсыс буолла. Хапсарайга Анатолий Андреев, Семен Собакин уонна оҕолортон тутубут Витя Коржикин (Диринг) боруонса медалы кэттилэр. Хапсарайдыттарбыт бары тэг тутууу көрдөрөннөр бэйэс миэстэлэннэр. Бу көрүҥнэ Саха сиригэр бары чулуу хапсарайдыттары кытынылар. Күрэхтэһини олус сымтыгын Андрей Яковлев, Алексей Соловьев, Мэнэ ааттааҕа Афа-

КЫАЙЫЫГЫТ ЧИННИИ, ЭЛБИИ ТУРУОХТУН!

насий Борисов, Сергей Владимиров кыайтарыгэр хомолтоһон билэн, эрдэ туораабыттарыгын да сыаналыахха сөп.

Мас тардыһымытыгар түөрт сыллаахыга Бороҕонго ытыллыбыт ооньуулар кыайылаахтара Николай Барашков (Алазар) кыаһын өссө дакаастаата—56 кг чемпионнаата. Быларымыгын Олонхо ооньууларын чемпиона Александр Сивцев 74 кг ыйааһыннаахтарга эмиз тэһиһэрин булбата. Хамаанданан үһүс миэстэлэннэр. Волейболга кыргыттарбыт VI, уолаттарбыт VII буоланнар. уопсай түмүккэ VI миэстэлэнэн улуус хамаандата бастырыгар наадалаах очкоһуулар аҕаллылар. Чэпчэки атлетикага Артур Феофанов 10 км, Чурапчы спортнай оскуолатын X кылааһын үөрэнээччитэ Нелли Тарасова 200 м дистанцияларга ик-

кыһинэн финиһтээтилэр, уопсай түмүккэ иккис буоллубут. Чыаһара ыччата, бийыл СГУ бүтэрбит Василий Протодаконов 400, 800 м Хапсарайга сүүрөн иккисинэригэр кыһыл көмүс медаллаһа. Кини бэйэбитигэр баара буоллар көрдөрүү лаппа туһеуох этэ. 400х300х200х100 шведскэй астафетара, классическай дистанциялар буоланнар, хамаанда бэйэс табыста. Бийылдар эбиллэр кыахтаахтарыгэр, көлөр ооньууларга үс иһигэр кириһтэригэр сөбүн көрдөрдүлэр. Гирияны аһымыга 5 уол кытынна уонна бэйэлэргэ эрдэттэн суолтаммыттарыгэр курдук бэйэс буоллулар. Куораттар хамаандалара олус күүстээхтэр.

—Иван Иванович, оттон атах ооньууларыгар XVII, наартаны урдунан ойууга XX миэстэлэргэ табыллыбитин туһунан быһаарармын? Дьон-сэргэ да соһуйда.

—Дьингэр, орто көрдөрүүнү биһирэхтэрин сөп этэ. Кыһымыга 4-5 күрэхтэһингэ кыттыбыттары. Мин санаабар, туһааннаах эппиэттэх дьон, спортсменнар даһаны күрэхтэһини наадалааһын аһытылар.

—Түөрт сыллаахыга Бороҕонго бэйэс буолуһубут. Спорт бүтүһүтү курдук күүстээх тэһиминэн сайды туһу көмүгэр үһүс миэстэлэннэр...

—Анал комиссия (председатель А.А.Шадрин) тэһиллэн кыһым быһа млыһаһан үлэстэ. Билиһини ситиһиннэтин ЧФКСИ ректора М.Д. Гуляев, үөрэх салаатын спорка эппиэттээх специалиһа Н.П. Федоров курдук спорду бастыг тэһиһтээчилэр, спортсменнар биһиргэ үлэстээһиннэрин үтүө түмүгүн курдук сыаналымын. Күүс-көмө буолбут бар дьоммутугар, хамаанданы минниһигэ аһыһан хааччыбыт "Амтан" кафе үлэһиттэригэр барыа махтал.

М. СИДОРОВА кэпсэттэ. Снимокка: И.И.Окопешников хамаанда наараадаларын тутан туһу.

ОБО СААС КӨМҮС КҮННЭРЭ

Оскуолатарыгэр сыллар умнулубаттар. Субу аасыт үөрэх дьыла оҕолор өйдөрүгэр-санааларыгар сырдык түгөн буолан хаалаара. Ону бүтүн бэчээттэнэр суруктар да туһулуулар.

БАРЫ БИИРГЭ СЫЛДЫАБЫТ

Бийиги кылаасытыгар 20-бүт—10 уол, 10 кыыс. Кылааспыт салайааччыта сүүрүүтэ, хайыһарга республика хас да төгүллээх чемпионката А.П.Петрова. Антонина Петровна бийигини олус таптыыр, үөрэтэрин тэгэ кылаас таһынан араас итэриһиннэй дьаһаллары ыттар. Кыһын хайаттан салааскаһан, хайыһарынан хатааһылыбыт, сайын туристическай походы барабыт. Оһо барытыгар Антонина Петровна табыс-тэһтэ сылдыар.

Кылааспыт лидеринэн бас-

тыг үөрэнээччи Даша Григорьеваны табыһыт. Даша бийэһэ мэхди көмөлөһөр, үлэһ да, көргө-нарга да тэһиһтээччибит. Илээн кэммитин халтайга аһарбаһыт—араас субуотунуһуктарга кыттыбыт, төрөннүтүрбитигэр көмөлөһөбүт.

Ити курдук үөрэри, үлэни, сыһыһаһы тэгэ дьүөрэлээн бийиги кылаас оҕолоро бары биһиргэ көхтөөхтүк олоробут, үөрэнэбит.

Айта АЛЕКСЕЕВА,
Чакыр орто оскуолатын
VIII кылааһын үөрэнээччитэ,
"Сарыал" юнкорност.

"СОМОҒО" ТҮМСҮҮ ҮЛЭТИТТЭН

Оскуолабытыгар 94 оҕо үөрэнэр. "Сомоҕо" дьинэ түмсүүлээхпит. Улууска, республикаҕа ыһыһылар дьаһалларга актыыбыһааһын кыттыбыт.

Республика үөрэһин министр Е.И. Михайлова сорулаһынан "Бичик" уһуһааммытын кытта шэфтээһит. Ол курдук, кыра кый бырааттарбытыгар, балыстарбытыгар көрдөрөн үөрэтэр пособиелары оҕорон бэлэхтиһит, араас ооньуулары тэһиһит. Күһүн хомуйбут отоммутуттан 50 кг бизрдибит. Нэһилиэкпитигэр 1994 сылтан саҕалаан дьинэ ахсын спортнай мунуктары оҕоруу ыһыһылар. Маны бийиги учууталбыт Манасытова Наталья Николаевна көбүлүүр. Аҕалар сүбэлэрин быһаарытынан оскуола мастарыскайыгар спортнай тэһиллэри оҕороллор. Сыл устата үөрэххэ куоталаһымын бийиги кылаас көбүлээтибит. Уруогу бириһиннээт суох көтүтүү оскуолабытыгар суох. Нэһилиэкпит кырдыаастарын кытта бэйэс кылаасан саҕалаан оскуолаһы бүтэриһиннэригэр дьинэ шэфтээһит. Мастарын хайыһан, саһааннаан бизрэбит. Отторун тордуохтаан, дьинэлэригэр тула хаардарын күрдээн көмөлөһөбүт.

Бий ахсын бөлөхтөрүнэн араас араас дьаһаллары ыһытабыт. Холобур, "Вилэни-көрүн бэһиһааһар", "Куткун куоттарыма, сүргүн сүтэриһэ", "Кыайымы 55 сыла" бизэрлэри. "2000 сыла—2000 үтүө дьылаһы" хамсааһынна кыттымыт, оскуолабыт уонна нэһилиэкпит библиотекатыгар кыһыгэ абыраһымыт, библиотечнай фонданы ханатыһа үлэһтээбит.

Шэфтээх кырдыаастарыгын таһынан аһардаһ иһэлэргэ, биһирдирдээн кыаһмат ыһага тигмүрөһкэй көмөкү оҕоробут. Кини уулуссалары, күөллэри ыһаастымыт.

Нэһилиэкпит олохтоохторуттан "Артек", "Орленок" лааһардарга сыһыһааммыттар аһыһыларын хомуйан оскуолаһа стөнд оҕоробут.

"Сомоҕо" түмсүү, дьинэ, ити курдук үлэһит.

Татья БАРАШКОВА,
Арыһааһ орто оскуолатын
IX кылааһын үөрэнээччитэ.

ТУОХ БАРЫТА -- ТЭРЭЭНИНТЭН

Бастагы уларыта тутуулар сымларыгар сыһаа политика ытыллан, тыа сириин үлэһит дьонун аһынан-үөлүнэн хаачыймактаах "Холбос" системата улахан-нык доһолонноон, дьизини-уоттуун өтөхсүйэн, хаачыйымы эйгэтиттэн сүтэ сыһан баран СР Президиин, Правительствотын өйбүллэринэн сагалымы тыһы ылан киэн суолга тахсан эрэр. Билиги корреспондент-мыт "Маарыкчаан" потреббщество хаһаайыстыбан-най чааһын начальнига А.Х. Павловы кытта тутууга уонна тупсаран онорууга сыһааннаах чопчу биір боппуруоска кэпсэтинтин билсин.

--Билиги Маарыкчааннаагы потреббщество буолаат биір боччумнаах сорукулутунан улахан-нык айгыраан эрэр, билиэхэ сыстар маһаһынарбытын, улу-успут киинигэр баар базаларбы-тын, территориябыт олбуорун,

полисадинстарбытын салбийи, сөргөхсүтүү, аныгылымы ирдэ-билгэ сөп түбөһэр тутуулары ытымы буолбута. Ол иннинтэн сылтан-сыл аайы былаан быһымытынан биіртэн-биір үлэ-лэри олоххо киллэрингэ боччум-наах үлэлэр ытыллаллар. Ба-рытын биірде өрө аһыан кэ-биһэр кыах суох уонна онуун кыайтарбат дараһы.

Илэрээ сылтан территория-быт олбуорун сағардымга балай да үлэни ытыттыбыт, ол курдук, Чурапчы селиэниэтигэр И.Г. Макаров сайынны кэмгэ өрөлөр биіргээдэлэрин үлэлэтэн ыска-лаат уонна "Сельхоз" томторун маһаһынын олбуордарын сағардан онорууга, кырааска-лааһынга элбэх үлэни толорбүт-тара. Ону таһынан ити маһаһыны котельнайын улары-тан онорууга, потреббщество территориятыгар баар былыргы бадыбаалы көтүрөн, ыраас-тааһын үлэтин ытыттытара. Би-лигин киинлэр арҕаа баар саға бөкөһүнэ олбуорун оноро

сылдыаллар. Ити курдук Иван Григорьевич өрөлөрү мунһаан биіргээдэ тэрийэн үтүө дымала-ны онорор буолбута хайыс да сы-лыгар барда, инникитин да би-іргэ үлэлиир былааннаахпыт. Быһыл контуорабыт территория-тын сағалымы олбуордаттыбыт. Итиннэ элбэх мас хайытылмына. Бу үлэбитин сүрүннээн ыһаахха дээр бүтэрдэбит.

Маһы олордон көһөрдүүтү ытытыбыт улуус киинигэр ырааһынан ситтэ суох уонна са-асы күһүнгү кэмнэргэ хаһа-аһаа быһымытынан олордубут мастарбытын көрүүбүт-ха-райымыт быстар мөлбөүттөн үксэ элэллэр, туһаттан тахсал-лар. Бу үлэһэ ураты кыһамны, научнай төрүккэ олоҕуруу маада дуу дин саныбын. Оскуолалар, лесхоз туһаһаһаһа тэрилтэлэри кытта дуоһаар түһөһөн сыалла-ах үлэни ытыттылар буоллар, баар, хаһаһаһа тахсыа этэ.

Тутууну бийэбит кыахымы-нан мыта сатыыбыт, Сотору кэ-минэн Мурун Тымпыһа саға

маһаһыны дьизтэ үлэһэ киіриэх-тэх. Урукку курдук буолбаһа, дьиз не-тас бараһын сиэрин си-тэрэн киллэрэртэ дьулуһабыт. Чыаһараһа урукку маһаһыны бөкөһүннэ уларытан оноро сылдыабыт. Дирин маһаһынын территориятыгар баар котель-найы уларытан оноруу үлэһэ ытыттылар. Улуус киинигэр арҕаа дэриэбиннэ быһыл күһүн саға маһаһыны тутуулаан үлэһэ киірэрэ былааннаһар. Уопсай-ынан, билиги потреббществобы-тыгар киірэр эргэн туочукала-рыгар хайа эр өттүнэн үлэни тэ-рийэн мыта сатыыбыт,-- дьен Афанасий Харитонович кэпсэ-нин түмүктүүр.

Хараһыт ортотугар төһө дараһы ыһылдым-тоһуулу, үөдөн-таһаан буолуу тахсыбы-тын иһин, сағалымы дьаһаһан үлэни-хаһаһа ытытарга дьулуһар маарыкчааннар үтүө дымалаларын бары тэрилтэлэр өйүөхтэрэ, өйдүөхтэрэ дин саны-ыбыт.

Г.ПОПОВ.

УЛУУСТААБЫ ГИМНАЗИЯ БАЗАТЫГАР ВУЗОВСКОЙ КОЛЛЕДЖ АҢЫЛЛАР

электрик-инженер идэтигэр 10 миэстэ көрүлүнүлэр. Онон ба-рыта 40 миэстэлээх вузовской колледж аһыллар. Конкурс элбэх буоллаһына, былааны таһынан ылымы көрүлэр, оччотугар 50 үөрэх миэстэтигэр суоттаныахха сөп.

--Альбина Степановна, бу аһыллар колледжтар атын кол-леджтартан уратылары туохха-ный? Ити атын үөрэх тэрилтэлэ-рингэр колледжтар үлэһиллэр дии.

--Билиннэ вузовской кол-ледж дьен. Манна иккис курсу бүтэрэн баран үһсү курстан СГУ-га эбөтөр Нерюнгрига салгыы үөрэһиллэр. Онон миэстэтэ га-рантийнай. Оттон кеннэрү кол-леһы бүтэрииттэр миэстэ баар эрэ түгэнигэр үһсү курстан үөрэхтэ-рин салгыыр кыахтаахтар. Сүрүн уратыбыт маһаһа сытар. Уопсайынан, бу вузовской кол-ледж улууска баар буолуутун су-олтата улахан. Билигин олох сайдымытын тэтиминэн тыа сири-гэр электромеханизация, сани-тарнай-технической ситимнэр күүскэ киіриэхтээхтэр. Онуока бэлэмнээх анал үрдүк үөрэхтээх специалистар бэйэ ыччаттарыт-тан тахсаллара маада. Ол иһин маһынык колледжтары астылар. Эдэр өрө киһи төрөбүт тэл-гэһиттэн олус тэлэһийбөккэ сылдыан үөрэһэн идэ ылар дьону-гар-сэргэтигэр көмөлөөх эрэ буо-луоһа. Манна икки сыл үөрэһэн, ситэн-хотон баран, үһсү курстан уиверситеткка, институтка ба-рытыгар адаптацияны хаһы-мырдык аһарыа. Бастаан утар-сымы күүстээх этэ, "Промышлен-ноһа суох сиргэ Чурапчыга төһө колледж аһарытты?"--дизэчилэр суох буолбатахтара, бааллар. Ол эрээри билиги СГУ ИТФ-тын уонна Нерюнгригаагы техниче-скэй институту (оччолорго СГУ филиала) кытары биіргэ үлэлээн кэккэ үтүө түмүктэри ситисип-пит, кадр-эһия өттүнэн балаһча бэлэмнээхпит оруолу оонньоон ити уураах таһыта. Нерюнгрига

билигиттэн 26 өрө үөрэнэ сылды-ар, сирдэрбэттэр. Атын улуустар-тан онно үөрэнээччи аһаһа лап-па сөмөй.

Вузовской колледж студен-нара маһа гимназия базатыгар үөрэһиэхтэрэ. Билиннэ 1-2 кур-сар таһымнарыгар толору эһи-этиир компьютернай уонна ла-бораторнай кабинеттар бааллар. Кадр чааһын эттэххэ, специализацияга вахтовай ыһама ту-туһуулуо, ол аата, СГУ-тин уонна Нерюнгригаан кэлэн, оттон уоп-сай предметтэргэ, холобур, мате-матика, физика, история, нуучча тыла курдуктарга гимназия учу-уталлара үөрэһиэхтэрэ, киинлэр сылын аһын анал курстары ба-раллар, үрдүк категориялаахтар, сорохторо соискателлэр, сөптөөх таһымнаахтар.

--Докумуону тутуу хаһаһаһыттан сағаланарый?

--Үөрэххэ туттарсымы быраа-былалара барыта СГУ киэһинэн. Докумуоннары тутуу от ыйын 5 күнүттэн 31 күнүгэр дьизри. Эп-ипэтиир секретарынан В.А. Фе-доров үлэлиир. Консултациялар оһоһулуохтара. Экзаменнар атырдыах ыйын 1-15 күннэригэр буолуохтара. Физикага уонна ма-тематикага--тестирование, нууч-ча тылыгар уонна литератураты-гар--наложение. Үөрэххэ ылымы атырдыах ыйын 16-17 күннэри-гэр СГУ-га буолуоһа. Туох баар докумуоннары, экзамен түмүктэ-рин иддэ киірэн биіргэттэрэн

тахсыахпыт. Балаһан ыйын 1 күнүттэн үөрэх сағаланыаһа.

--Үп-ас өттүнэн хааччылымы хайдах буолуой?

--Быһыл хаһаһа кытары студенигарта стипендия эрэ көрүлүүһэ. Онон 2001 сылтан туспа үбүлэһиэхтээхпит. Били-гин бырайыакка баар комплексы (220 миэстэлээх үөрэнэр кор-пуһу, 51 миэстэлээх пансион) тутууну эһиһилги инвестиционной бюджетка киллэрэр туһунан кэп-сэтиһэн, улууспут баһылыга А.А. Шадрин үөрэх министрэ Е.И. Михайлованын илин баттаһан тураллар. Онон эрэл баар. Кырдыга, улуус эрэ көмөлөһөһүнэ атахытыгар ту-рар кыахтаахпыт. Саһа хоту ба-рыта ситтэһинэ-хоттоһуна, Чу-рапчыга илин эһэргэ техниче-скэй идэхэри биірэр үрдүк үөрэх кыһата баар буолуоһа. Бу улуус инники сайдымытыгар, саға ыч-чата промышленноска сыстымы-тыгар суолтата олус улахан.

Түмүктэр бэлиэтиэм өтө маһыны: билигин үөрэххэ тут-тарса ыччат бөһөтө кэллэ, оччо-тугар нэһилиэһиннэ бэйэ бодотун тардыһан бэрээдэги көрүнүөн на-ада. Бу боппуруоска ИДАО уонна ыччат управлениети болромтөлө-өхтүк сыһаһаһааллара эрэйил-лэр.

Р. СИБИРЯКОВА кэпсэттэ.

Снимоктарга: гимназия директора А.С. Иустинова; гимназияга занитие кэмнэргэ.

Саха саарынын үйэтитиэбин!

Быйыл мин "Кэскилгэ хардым" диэн республикатааҕы научнай-практический конференцияга саха омук уран тарбахтаах талааннаах художника И.И. Сивцев-Мытыйыкы олохун уонна айар үлэтин туһунан дакылаат аахтым. Бу үлэбиттэн биэр түгэни кэпсэтиһин баҕарабын. Дьоккуускай куоракка Мытыйыкы кыһа, ССРС үрдүк үөрэхтээһинин туйгуна, САССР үтүөлүк учуутала, ученай, 86 саастаах Анастасия Иннокентьевна олохтор. Билигин да сэргэх, кэрэ киһи. Кини икки кыыстаах. Улахана Зоя Захаровна идэтинэн музыковед, кэргэнин аата Эдуард Ефимович диэн, үс оҕолоохтор. Билигин Америкада Мелани куоракка олохтор. Кыра кыһа Татьяна кэргэнинин Пократий Дмитриевичтин уонна икки кыһыһын ийэлэрин кытта биригэ бааллар.

Анастасия Иннокентьевна олус элбэҕи ахтар-саныыр, кэпсир. Уон саастааҕар аҕа үөрэххэ киллэрбит, онтон мала үөрэх суолунан айаанаан Москвага тийэ үөрэммит. Кэргэнэ, саха композитора Захар Винокуров эрдэ маладьыан олбута. Чурапчыга олорбут, үөрэммит-үлээбит сылларын кини олус үчүгэйдик ахтар. Николай Саввич Соловьев уонна суруйааччы, тылбасчыт Дьон Дьахыллыны кытары биригэ үөрэммит. Оройуонга бастакы пионерскай, комсомольскай тэрихтэлэри тэрийиңгэ көхтөөхтүк үлээбиттэр. Сыланга үс сыл устата улахан дьону үөрэхтээһингэ учууталлаабыт. Андрей Данилович Макаров, Степан Павлович Ефремов үтүө тылларынан ахтар. "Степан Павлович районоҕа үлэлиирэ, бөсөлүй таһый" диэн күлэ-үөрэ кэпсир.

Үтүө тылыннан

ОБОЛОРГУТ ДЬОЛЛОЛУНАН ОЛОХХУТУН УҔАТЫН

Анастасия Степановна, Спартак Николаевич Чичигинаровтар Бахсы алын сүһүөх оҕулаатыгар учууталдыыр кэмнэригэр билигин ийэбитин кытта табаарыстаһаллар. Ийэбит төһө да үөрөҕө суох буоллар, бу икки учууталы кытта уолсай тылы булан арааһы сэлэргэһэллэрэ, олох эрийин-мугун тэҥэ үлэстэллэрэ. Ол да иһин ийэбит күн бүгүңгэ диэри Чичигинаровтары наар үтүө эрэ тылыннан ахтар. Билигин үөрөһүт учууталларбыт дьаһт ис олохторун оччолорго да уонна кэлин даҕаны билбэккэ сылдьыбыттыт. Чуолаан Анастасия Степановна сэрин сылларыгар уу-һуудьахай оҕо сааһыгар көһүүгэ сылдьыбытын билиэх ким да кэпсэбэт этэ. Ол курдук өрдөҕү ыар кэмнэри, эрийин-мугу ахтар кытаанахтык боҕулар быһыылааҕа. "Бичик" кинигэ кыһата 1993 с. "Чурапчы алдьархайа" диэн кинигэни таһаарбыта. Мин бу кинигэни иккибэр тутан баран, этэр курдук, биэр тыһыннан аахпытим. Олус да элбэх кырдык иоруттан кистэнэ, харахпыт сабылла сылдьыбыт эбит этэ. Мин бу да иһинэ боростуой колхозтаах үлэһит дьон олохун суруйуохпун, кинигэ оңоруохпун олунун баҕарарым. Ол санаам бу кинигэни ааһахпыттан өссө күүскэ күөдүйбүтэ. Онон үлэбин саҕалаабытынан барбытым. Дээ, ол иһинтэн элбэх киһини көрсөн кэпсэппитим, ахтымдарын магнитофонга суруйтарбытым. 1997 с. Чурапчы көһүүтүн 55 сылын республика таһымгар бэлэтээбиттэрэ. Улуус хаһматыгар "Саҥа олох" уонна республика хаһматтарыгар Чурапчы көһүүтүн туһунан элбэх ахтымдар бэчээтлэммиттэрэ. Мин суруйууларым эмиз тахсыталаабыттар. Көһүү туһунан тахсар матырыйааллары көтүлүккэ ааҕарым. Ол сылдьан Анастасия Степановна ити сыл "Саҥа олох" хаһмакка таһаартарбыт "Ама да аастар, дуулаан олох этэ" диэн ахтымтын олус долгуйа, харааста ааҕан турабын. Кини суруйуу атын дьон кэпсээннэрттэн улахан уратыта суоҕа. Вэйэм "Чаачыгыт" колхоз туһунан суруйбутум "Саха сирэ" хаһмакка тахсыбыта. Мин хараастыбытым уонна долгуйбутум оҕо өрдөхтөн билэр учууталым итинник ыар олоху олорбутун бачча савсар диэри билбэккэ

Мин Анастасия Иннокентьевна сизинэрин Маайаны, Аянны кытары билистим. Маайа оҕуолаһы быйыл бүтэрбит, үөрөҕү туйгун. Билигин үрдүк үөрэххэ киирээри бэлэмнээр. Президент М.Е. Николаевы кытары түспүт хаартыската стенкада ууруллан турар.

Сырдыкка-кэрэҕэ тэрдэспүт саха саарына, талааннаах художник Мытыйыкы олох итинник салҕанар. Кини сизинэрэ, хос сизинэрэ саха интеллигенциятын бастың бэрэстэбиитэллэрэ эбиттэр. Быйыл И.И. Сивцев-Мытыйыкы төрөөбүтэ 130 сылын туолар. Дьонго-сэргэҕэ элбэх үтүөнү оңорбут киһи, ону өйдөөн-санаан туран, төрөөбүт дойдутугар кинигэ өйдөбүннүк туруоруохха баара. Кэмэ кэлбит, уолдаспыт. Икки үйэ ыспытыгар, алтыһар кирбиитигэр үтүө-маны дьоммутун ааттарын үйэтитэр, оңорбут үтүөлэрин өссө төгүл санаһар наада. Ону нэһилиэк, улуус дьаһалталара, дьон-сэргэтэ өйүөхтэрэ диэн эрэнэбин.

Аня МАКАРОВА.

Г.П. Башарин аатынан Сылангааҕы Е.Д. Макаров авторскай орто оҕуолаһы X кылааһын үөрэнээччитэ. Снимокка: Аня Макарова (ортоку) Мытыйыкы хос сизинэрин Маайаны (хаһаһа) уонна Аянны кытары.

ВЫИГРЫШИ

лотерея для пайщиков по итогам месячника, проведенного с 16 мая по 16 июня 2000 года

№ павелой книжки	Выигрыши
1814	-- электрочайник
1853	-- салфетка-термо
1859	-- корзина пластмассовая
1586	-- мягкая игрушка
1594	-- дуршлаг пластмассовый
2338	-- набор стаканов "Сильвана"
2335	-- шампунь "Фито"
0003	-- чашка фарфоровая
0013	-- доска разделочная "Рыбка"
0021	-- электромиксер
0031	-- терка пластмассовая
0033	-- набор "К чаю"
0034	-- шампунь "Изабелла"
0053	-- масленка пластмассовая
0054	-- шампунь "Изабелла"
0057	-- набор стопок "Петрович"
0066	-- таз 7-литровый
0069	-- шампунь "Изабелла"
0073	-- шампунь "Ромашка"
0076	-- масленка пластмассовая
0077	-- кружка "Зодиак"
0085	-- набор "Турист"
0130	-- набор "К чаю"
0162	-- чашка фарфоровая
0213	-- сушилка для посуды
0225	-- доска разделочная "Рыбка"
0228	-- набор "Турист"
0290	-- чашка фарфоровая
0298	-- катан для сервировки, хрустальный
0300	-- набор салатников
0024	-- набор чайных ложек
0207	-- мягкая игрушка
0231	-- подушка диванная
1331	-- шампунь "Фито"
1299	-- кружка "Зодиак"
1985	-- сервиз чайный
2009	-- дуршлаг пластмассовый
2015	-- подушка диванная
2049	-- Электромашина для стрижки волос
2063	-- мягкая игрушка
2068	-- массажка
0301	-- кружка "Зодиак"
0302	-- набор салатников
0312	-- скороварка антипригарная
0333	-- набор под холодное
0338	-- электровафельница
0346	-- сушилка для посуды
2341	-- кашпо пластмассовое
2342	-- заколка для волос
2360	-- кружка кобальтовая
2350	-- набор ложек
2353	-- салфетка-термо
2354	-- ваза для сервировки, хруст.
2356	-- доска разделочная
2358	-- кружка "Зодиак"
2359	-- набор стаканов "Стелла"
1100	-- лоток для столовых приборов
1884	-- доска разделочная с ручкой
2899	-- набор стопок "Петрович"
0765	-- набор стопок, хруст.
0770	-- корзина пластмассовая
0776	-- шампунь "Ромашка"
0778	-- доска разделочная "Рыбка"
0805	-- шампунь "Фито"
0808	-- кружка "Зодиак"
0818	-- лампа "Светильник для кухни"
2659	-- электросветильник
2045	-- шампунь "Ромашка"
2024	-- набор тарелок "Пикник"
2016	-- сушилка для посуды
2028	-- чашка фарфоровая
1988	-- кашпо пластмассовое
1989	-- чайник-заварник
2436	-- масленка

Нэһиликтэргэ оҕороччулар сүүйүүлэрин олохтоох маҕаһымыннан, Чурапчы селиннэтин олохтоохторо Маарыкчааннааҕы потреббщество эргизингэ отделилтан кэлэн ыаллар.

Маарыкчааннааҕы ПО.

Уус-Алдан.

